

Bahtšisarai purskkaev Esietendus „Estonias“

Hea tahe ja väsimatu töödind tegid võimalikuks üsja eietenduse „Estonias“. Teatri tantsurühm, millel on tulnud töötada läbi raskuste, andis järjekordse tõesuse oma püüdlikkusest, andes kahele tantsuetendusele lisaks tervikliku kunstiloomingu balleti „Bahtšisarai purskkaevu“ kujul.

Balleti libreto on valminud (N. D. Volkovi poolt) A. Puškini samanimelise poeemi järgi ja viib pealtvaataja poola aadliseltskonda ning värvikrevasse lõunasse — Krimmi. See on Bahtšisarai purskkaev, mida Puškini teksti järgi nimetatakse kohalike elanike poolt „pisarate purskkaevuks“ ja mis meenutab kurba lugu khaan Gireist ja kahe naise armastusest. Bahtšisarai purskkaev on ehitatud Girei poolt rõõvitud poolatari Maria mälestuseks, kes on hukkunud khaani egoistliku armastuse ja tema lemmiknaise armukadeduse tõttu.

„Bahtšisarai purskkaevus“ on asetatud vastamisi kaunis noorusarmastus ja khaani egoistlik ning halastamatu valitsemine oma alamate üle. Khaan ei taha olla üksnes range käskija, kelle käevüpest piisab orjadekarja eemaldamiseks, vaid ta tahab olla valitseja tunnetegi üle. Kuid Maria halastamatu rõõvimine, tema peigmehe surmamine, tema õnnetu igatsemise koju tagasi ja lein murtud armastuse pärast äratavad khaanis südametunnistuse.

Lavastaja balletimeistri Anna Ekstoni ja tema assistendi Boris Blinofi jõupingutused pole olnud asjatud. On käidud tõusuteed. See pole küll veel lausa märkimine, kuid ta on järjekindel ja eelduseks jätkuvale tõusule. Tantsurühma esinemises on juurde tulnud rütmikindlust ja esinemistäpsust, ehkki see on veel kaugel täiuslikkusest. Tantsutehnilisest küljest tugevaks võib pidada tantsulist tõlgitsemist ja osaesitust. Oli saavutatud meeleolu, süžee elas ja osaliste tunded olid esitatud ehtse elamuslikkusega. Me ei näinud laval klassikalise balleti külma tehnikatäpsust, kuid meid kisti kaasa tugevate kirgede ja tunnetega elule, meid haaras selle vastuoludest kasvanud traagika.

Anna Ekstoni koreograafia oli antud nii tantsurühma võimeid kui ka nappi lavapinda arvestades. Kompositsioonilt parimini õnnestunuks võib pidada teise vaatus tantsuetteasteid. Tundub, et Anna Ekstoni fantaasia ja koreograafiline kujundusvõime on saanud seekord rohkem aega ja vabadust iseseisvaks loominguks.

Nagu iuba eespool üteldud, kaalus solistide esituses tehnilise külje üles tõlgituslik osa. Veenvaid, elamuslikkusega kontrastkujusid andsid Geeni Raudsepp (Maria) ja Juta Arg (Zarema). G. Raudsepa Maria õrnus ja haprus olid ühenda-

tud tunde puhtuse ja sügavusega; J. Argi Zaremas oli süttiv ja kirglik temperament leegitseva kõikvõimsa tunde kandjaks. Maria ja Vaclavi (A. Koit) „Vals“ ja „Nocturne“ esimeses vaatuses olid esitatud küllaldase puhtusega. Meeldiva sisemise hõõgumisega oli esitatud J. Argi „Zarema tants“.

Boris Blinoff Gireina joonistas kujukalt välja khaani iseloomujooni. Välise valitsejakalkuse ja egoistliku isekuse sulamine kiindumises Mariasse, uue tunde ärkamine ja rülpimus iseenda vastu olid hästi ilmetatud ranguse maski all. Girei miimika ja liigutused kõnelesid sõnatult khaanis toimuvatest psühholoogilistest muutustest. Kuju oli hästi välja peetud ja ilmekas oma liikumatuseski.

Artur Koiti Vaclav oli sobivaks partneriks õrnale Mariale ja Hilda Mallingu Fatima esitatud meeldiva täpsusega.

Balletilavastuse heale muljele aitasid kaasa ENSV teenelise kunstitegelase Nat. Mei kostüümid. Lihtsus, stiilipuhtus ja peen värvimeel on omased kostüümidele, mis ei ela üksnes osalistega kaasa, vaid on lausa naudinguks silmale. ENSV teenelise kunstitegelase Vold Haasi lavapiltidest meeldis parimini teise vaatuselavapilt. Avapilt Puškini jättis pisut nigela ja papilise mulje. Oleks võinud olla efektsem raam sisule.

Muusikajuhina täitis oma ülesandeid korrektselt Kirill Raudsepp. Üldiselt — tõhus saavutus jätkuvatele edusammudele tiivustamiseks. K. KASK

UUDISLAVASTUSI TEATRILT „ESTONIA“

Teatri „Estonia“ balletirühmal Anna Ekstoni juhatusel saab lavaküpseks Azafjevi ballet „Bahtšisarai purskkaev“, mille esietendust näeme „Estonia“ laval 29. detsembril.

Teatri ooperikollektiivil on käsil G. Verdi ooperi „Rigoletto“ proovid, mis tuleb lavale 1946. a. jaanuarikuus. „Estonia“ opereti rüpp on alustanud Rombergi opereti „Kõrvelaul“ lavaproovidega. Operett saab lavaküpseks veebruarikuus Opereti lavastab Agu Lüüdik. Peaosades mängivad Elsa Maasik, Georg Ots, A. Lüüdik, Hugo Malmstein jt.